

САНА ОЛОХ

Х а н ы а т
1931 сүл алтынны
ыйтан тахсар

No. 93(5293)

1979-сыл Атырдьах ыйын 7 күнэ
ОПТУОРУНЬУК

Сызаната
2 харчы.

УДАРНАЙ ДЭКАДАЛАР БАСТАКЫ НЭДИЭЛЭЛЭРЭ БҮТТЭ

Оттоогун тэтимэ Эрилик Эристиин аатынан уонна „Чурапчы“ совхозтарга кэм да бытаан

КУРААН КЭМИ БАТТАҢА—ОХСУУЛААХ ҮЛЭВИ!

1979 жыл атырдах ыйын 6 күнүнээги сводка

СОВХОЗТАР	Үзлээр киби ахсаана	Завсгалар		Охсуу (гектар)	Кэбийнн (тонна)		Синлэс (тонна)		Сенлэж (тонна)		От. мээс (тонна)	
		барыта	о. н. мөх- нннннннннн		график	туола	график	туола	график	туола	график	туола
Карл Маркс	788	33	8	7958	5825	3890	1540	1391	200	—	175	55
Субуруускай	337	19	4	4472	3150	1955	910	1170	150	—	175	16
Эрлик Эрнстнн	580	24	1	5144	4425	1377	1400	980	200	—	—	10
“Чурагчло”	504	25	2	3000	3350	1390	1050	515	150	35	—	—
Оройуон үрдүнээ	2209	101	15	2544	16750	8612	4900	4056	700	35	350	81

Хүннүүн нугаан хүнхэргэ А. П. Ефимов удирдуулхайдаах оройнотуа ынгырылалх Болдугур отделенийн отчуттара баалачна үүтэй нөдөрүүлэниилэр: илхидэ устата 1507 таша оту көбшн, смлалдзы сурудахтарын 51,9 бырайманы толордудар. Болдугурд гарфинстарын квотаран илхэлэр.

Общественный строй аналитики бэлэмтэйгээ саамай бэлдэгдэхтэйхгүйнээр үүснэ. Манайх курал хүндрээ бары кууш оттоошунга түмэххэ. Сир ахын үлэнт күүш, техниканы муштуур кодүүстэхтэй тулалдаххэ. Оройуныг бэлэрлэлэнт буурдаагийннах декадатарга эвэн ахын дүнч-хачна охсуулах оттоошун түрийнэххэ, сээнгэ бэлэмтэнт карбин буугчү шалары сүгидэххэ. Хэс биардн сэхэх, өдөлөөнэ, эвэн уонна отчүт графика нээр-охсоруу хаачигдэххэ!

МОСКВА. (СУТА). Государственный уюна общественный олох правовой тэрүттэрин салгыны бөдөр-гөтүүнү кытта ийбастөөх бодон суолталаах законо-дательный актылары дээр-дях ийин 3 күнүгөр Кремляда Улахан дыбарыаска буолбут РСФСР Верховный Советин сес-синга кэрде.

Депутаттар уюгна ыал-
дыттар талаарыстар Ю. В.
Андроповы, А. П. Ниринен-
коны, В. В. Кузнецову,
Б. Н. Пенюмареву, М. С.
Соломенцовы, Н. А. Тихо-
новы, И. В. Напиктоны,
М. В. Зимлянины, Н. В.
Русанову, М. С. Горбачеву
улуу чыгыс тманынан кө-
рүстүлөр.

Сессия РСФСР Министративийн Советын тухунан Российский Федерация Союуонун бйраймагын тухунан бопхуруогу дүүзгэстэ

Данылаатчыт — РСФСР тарыи оруолларыи үрдэтии керүлүр.

Министрларын Советын
Председателе, депутат М.С.
Солменцев уонна тал өл-
пүт депутаттар бу Ыра-
йаанка Российской Феде-
рация правительствотун
правовой статуһа респу-
блика государственнай бы-
даһын үрдүкү толорор
уонна дыһайар органын
быһымынан быһаларыл-
ларын туһунан болгоһо-
туһаз. Саяа сокуон, араз-

Депутаттар РСФСР Ми-
нистрларын Советын туһу-
нан Сокуону уонна РСФСР
народнай депутаттары
одохтоох Советтарыгар
бамбардар тустарынан Со-
куону биер саниаһан ылы-
нылар. Итинни тагэ респу-
блика Верховный Советын
Президиумун Ылаакхара би-
гэстүүллүннүлэр.

Куоталаһы Өнөөдөр
НЭЛИМ МЕХАНИЗАЦИЯЛААХ ЗВЕНОЛАР
(АТЫРДАХ БИЙН 6 БҮНҮҮНЭЭНИ ТУРГУУНАН)

Совхозтар, звенолар	Отчут ахсаана	Кабини [тонна]	Өнөр иниэх [тонна]
Карл Маркс			
Игнатьев Н. П.	6	330	55
Дорогунов П. И.	6	300	50
Софронюв Н. Е.	6	220	36,6
Седлашнев А. А.	6	174	28,6
Толстоухов Н. П.	8	160	20
Коркин В. В.	9	88	5,7
Баранков Н. П.	10	94	9,4
Субуруускай			
Брызгаев Т. П.	6	271	45,1
Соловьев П. П.	7	260	28,5
Николаев М. Д.	6	214	40,6
Говоров М. Л.	6	100	16,6
Эрилин Эристин			
Борисов Р. И.	4	70	7,5
«Чурапчы»			
Сидоретков Н. Р.	9	110	11,7
Беркин К. П.	8	46	14,1

Тыңа халқайыстыбатын ұлпа-сегізета.

Кырдыаҥастар көмөлөрө

Кырдыгастар советта-
рыгар бастагынан бачы-
мы, 80 саастах ытук
кырдыгас Тарас Павлович
Сивцев көтөхтүт. Кини

сээр устга 10 тоннгийн
нтарьна суох бастыг хаа-
чистыбалаах оту соргоул-
калаан отделинетыгар
туттарарга социалисти-
ческый эрхбэстэлисте

Нәһиангез атын кырдь-
бастара Дмитрий Кирил-
лович Пермяков, Даниил
Тарасович Пермяков ү.д.а.
эмнэ бу күнүргө хөдүб-
нэ дуулуурдаахтык үлэ-
лииллэр.

И. ФЕДОТОВ.

Үтүө үгэс

Авсгьыт сылтэ - киносьтэ
коллективн шьэфтээх Каря
Мяньс аатынан сонсоз Му.

гудайдаагы отделениытар
общественный сурууто до-
рохой уонна эбии аһылы-
ны бэлэмнээһингэ үтүө
суобастаахтык көмөлөшү-
тэ.

Выйыл бу коллектив, үтэс курдук, от хомуурун баастаки күүнэригиттэн Никита Никитич Амосов старшайдаах аналдаах элэ-бүкү төрүөтүн Талый Дирингит ходуһаһарыгар үлэ-төр.

Киносьет огулуттара атыр-
дах айыы 5 күнүнэбди ту-
ругунаа 380-ча бугуллаа-
нылар. Бу күннэргэ коллек-
тив үлэһиттэре сөһүнө то-
гулун маастабай суббуотун-
мунка табыстылар.

Өссө эбэн
биэрэллэр

Звено ихемн графок бичимын 300 тонна отуулар элбэгзэлилтөөлх, 6-ын кишээд, газрын механизацилаах Бодуур одоомонетын хошуун отуутари бү жунээрн туруунаш бичимын Доргонов П. Н. 102,8 Софронов Н. Е. 100, Илшат Н. Н. 110 бичиман тээрн үрдүх нөрдөрүүлэри ситилээр.

Соруктара
улахан

Эгүүт комбината бийдэг
тэй сезонга. Сүбүруусна
агуулан совхоз Соловьев
талай ойдонхотын кыт
нефтанан от хомууруга
Дмитрий Васильевич Са
вин салайааччылаах 7 ки
билээх эиенону түрийн
малаага

Колоний-Илжинэ үлээн
Д. В. Савинэ эснотэ Амн
улсуургу Угсаанинах хоч
тугар 50-ча тооно оттоно
Кинилэр бийм билэе
нах сородхуудан баятар
бул тодоргоо, хуульдала

Х. А. Сметанин сайн бичигчлэх Нзурбатаар драматический театр 8 км. Ингэн састааглах кино снлдар гастрольный ба, ригээдэг. Кутаанаха ба, лэн бэрт үчүгээдиг оол, ньоо, үүрдэг, кутуэн ба, р, лалар.

Артистарга махтал

Искусство үлэһиттэрэ бу ай 4 күнүн тохору субуотунуңуна тиктэн, байаларын куустатан, 20 гонна синаһа ыктулур. Онон «Чурапчы» совхоз Кылаһыгар отделеһын рабочайдырын дини махталларын ыһаллар.

II. NOMENCLATURE

ССКП НК „ИДЕОЛОГИЧЕСКАЯ, ПОЛИТИЧЕСКАЯ-ИИТЭР ҮЛЭНИ САЛГЫ ТУПСАРАР ТУҢУНАН“ УУРААБЫНАН СИБЭЭСТЭЭН ҮЛЭНИТТЭРИ ИНТЕРНАЦИОНАЛЬНАЙ УОННА ПАТРИОТИЧЕСКАЯ ИИТИИГЭ ЛЕКЦИЯЛАР, ДАКЫЛААТТАР УОННА БЭСИЭДЭЛЭР БИРИМИЭРИНЭЙ ТЕМАТИКАЛАРА

ССКП НК «Идеологическая, политическая-иитэр үлэни салгы тупсарар туһунан» уурааба—коммунистический иитин кизг далаа-ынынах программат.

Марксизм-ленинизм националь-най сыйманиылар уонна пролетарский интернационализм принциптэригэр ис дьыһырын туһунан.

ССКП НК «Идеологическая, политическая-иитэр үлэни салгы тупсарар туһунан» уурааба-нан сибээстээн интернациональ-най уонна патриотический иитин ти-роон чурар боһуруостара.

Интернациональнай уонна па-триотический иитин биһр сомо-ро.

Сыйдымлаах социализм усулу-булатыгар ленинскэй националь-най политика өрөгөйдөөһүнэ.

ССРС поруоттарын интернацио-нальнай сомооролууларыгар ССКП оруола.

ССРС поруоттарын доьордоху-лара—социалистический интер-национализм улуу ситиһинтэ.

Советский поруот—дьоннор са-на социальнай уонна интернацио-нальнай общиностара.

Улуу Октябрь уонна поруоттар доьордохуулары.

Социалистический олох сирэ—советский общество улуу ситиһин-тэ.

ССРС—советский республика-лар тулхадыйбат соьостара.

Бары кылаастар уонна социа-ликой группалар, бары нациялар уонна народностар үүнэн иһэр чутасайылыра—советский общес-тво объективнай закономерной.

Интернационализм советский

дьоннор диириг итэрэллэригэр уон-на тутта-халла сыйдымларын муоматыгар куоьулуунута—со-циалистический өйгө-санаара револю-ционнай уларыһын.

Сыйдымлаах социалистический общество—коммунистический фор-мация олохсуьуутугар закономер-най сүһүөх кэм.

ССРС экономикага—поруот ха-йаайыстыбатын биһр кээним орга-низма.

Онуэс пиллетка—улахан сыйы-паралар тылларынан этиллэр по-руоттар доьордохуулары.

Социализм—бу социальнай өй-түмүз общиносто.

ССРС-ка коммунизмы тутуу улуу интернациональнай уонна патриотический сорук.

ССРС Конституцияга поруоттар доьордохуулары туһунан.

Пролетарский интернационализм—социалистический доьордохуу доьдулара сомооролуулары уон-на түмүүлэрин төрүтэ.

Элбэх национальностоох социа-листический государство үөскө-лүөнтөр рабчай кылаас сүрүн-күүр оруола.

Советский Союз поруоттарын төг буолуулары, бырааттайылы-ра уонна тулхадыйбат соьоло-нуулары—ленинскэй националь-най политика үтүөкөннөх түмүгэ.

Социализм—бу дьыһыңың гуманизм общиносто.

ССРС Конституцияга нацио-нальнай боһуруостары быһаа-рымы ленинскэй принциптэ көр-дөрүлүүтэ.

Бары нациялар уонна народнос-тар культуулары чачирип сай-дыллары уонна хардарыта байы-

тыһымылыра—биһр сомоо совет-ский социалистический культуу-ны үөскэтин суола.

Бырыс сир—советский дьонно-ру интернациональнай уонна па-триотический иитин оьуолота.

Уонсай национальнай кизг тут-туу—советский кизг характерий уратыта.

Саха сирэ ССРС поруоттарын бырааттык көргөһүрүгэр.

Улуу нуучча поруотун уонна ССРС атын поруоттарын быраат-тык көмөлөрө—Саха АССР өгө-руулаах хүүстэрин сайыннырыга быһаарылыах фактор.

Саха сирин социальнай-эконо-мический сыйдымтыгар ССРС по-руоттарын бырааттык көмөлөрүн оруола.

БМ—бидиһи кэм улуу ин-тернациональнай тутуута.

Алмаастаах кыраайы туһага та-һаарымы—поруоттар доьордоху-ларын түмүгэ.

Хотуту сир үлэнигэрин тутта-рыгар партия уонна правитель-ство кыһаанылыра—ленинскэй национальнай политика олоххо киириһтэ.

Саха сирин Сорургу өтгүнэ-эи чоьтоох комплексы үөскэтин—интернациональнай тутуу.

Нуучча уонна саха поруотта-рын доьордохууларын историчес-кий төрүттэ.

Поруоттар доьордохууларын доьордохуу Сирэ уонна Өгүө секстайылырын оруола.

Саха литературатыгар поруот-тар доьордохууларын темата.

Саха сирин художнистары—по-руоттар доьордохууларын пропа-гандалааччылар.

Биһириг—интернационалистар-быт.

Саха АССР азиямтыгар үс ор-ден—поруоттар доьордохууларын символа.

Нуучча кыла—интернациональ-най иитин средство.

Саха сирин үлэнигэрин бы-рааттык Монголияны кытта си-бээстэһилэ—интернационализм олоххо киириһтэ.

Бары үлэнигэрин интернацио-нализм уонна советский патрио-тизм тыһынырыгар иитин—ССКП идеянай-политический үлэтин дьо-һунаах соруга.

ССКП—советский патриоттары-интернационалистары иитэн та-һаарааччы.

Үлэ уонна общиностой бас-билиһи—коммунистический сы-һыаннаһымын иһэрин—идеянай-иитэр үлэ быстыспат сорго.

Дьон өйүгэр-санаатыгар уонна тутта-халта сыйдымларыгар урукку олох хаалыныһагырын утары оьхууу—үлэнигэрин ком-мунистический иитин дьоһуннаах усулуобуйата.

Итэрэстэргэ эйэлэспэт буолуу, үрдүк эһиһиһиэ—хас биһрдин үлэнигэр араьыспат хаачыстыбата.

Ленинскэй комсомол—ыччаты интернациональнай иитини ах-тивнай тарийгэччи.

Үлэнигэрин национальнай ин-тигэ советский оьуола оруола.

Культура учреждениелара—Эйэ иһин уонна поруоттарга партия национальнай политика-кунтал суох буолуутун иһин ох-тын активнайдык олоххо килэ-сүһуу—интернациональнай сорук.

Советский Армия—патриотичес-кий уонна интернациональнай иитин оьуолота.

1941—1945 сс. Ала доьдуну коммуькүүр Улуу сирингэ кыһын-—советский дьон патриотический уонна интернациональнай хорсун быһымылыра.

Советский кизг—интернацио-налист.

Ала доьдутаары коммунисти-ческий хамсааһын марксизм-ле-нинизм уонна пролетарский ин-тернационализм азиямтарынан со-мооролуу уонна түмүүтүн иһин ССКП оьхуулуута.

Пролетарский интернациона-лизм—Советский государство үс-политикатын сүрүн принцип.

Пролетарский интернациона-лизм—марксизм-ленинизм кылаа-бынай принциптэригэр биһрдо-тэра, ала доьдутаары коммунисти-ческий хамсааһын булгуччулаах соьуона.

Советский поруот ала доьду-таары рабчай кылаас револю-ционнай хамсааһын кытта ин-тернациональнай биһр санаала-кыта.

Коммунистический партиялар—рабчай кылаас, бары үлэнигэр интернациональнай сомоордохуу-ларын доьордохуу быһаарылыах күүс.

ЭХКС 30 сыла—социалисти-ческий доьордохуу доьдуларын бырааттык биһргэ үлэнигэрин уонна доьордохуулары өрөгөйдөө-

ССКП ОБКОМУН ПРОПАГАН-ДАБА УОННА АГИТАЦИЯБА ОТДЕЛА.

ҮЛЭ, ТҮБҮК ҮӨНҮГЭР

Кизг саныр курдук даһан муспут билигин, дьолу, тапталы, үөрүүнү бай өйүгэр далагайдып, эрэ кытта кууьтүспүт, өс-түөл нуурун курдук, көнө суолунан хаалыптаа. Уо-нуттан эрэ тахсалат, колхоз үлэнигэр ориентирга, кыай-тары да холостотун, үөрүү-дэ өрөгөйдүн билбэхтэбит ийэи кизг. Оуучча сый-трактор кыһыны төрөбүт. Азиямтык алаастарынан төһөлөөх огу, маһы таспыта буолуой бу кырдырас ме-ханизатор, коммунист Федор Федорович Батарин.

Азият кыһыныкы кыс-тыкка кизг эвентэ түөрт тракторынан фермаларга от-төһөтө. Муус устар сага-тыгар кууьхэ үктэниэххэ дьэри сирниэхтэах от бары-та кыһыны тэһиһиһитэ. Оуон отделение, урукку сыйларга курдук, суол ал-даһынытын кизг эрэдэни-рытэн быһаһаһыта.

Биһргэ үлэнигэр тоьаарыс-тэра бары иһиһтэ эдэр, са-га хаарга суох тэһиһэр дьон. Ол иһин гараж иһи-һи үлэнигэр механизатордар советтарыгар Федор Федоро-вич наставнигынан тал-быттар. Дьонно-сөргө ала-амарай, үгүс сый сыра-

сэбү кытта иккэ сибээс-тир.

Буускан хотуурун дууска-тын тутан ала бастаан ха-дымал садалабыт өрө сый-һын күнүттэн бухатыр кууьтэах тракторынан эрэт-эжэтик нырыһитэр настав-ник-механизатор буолуор дьэри үлэ, түбүк үөһүгэр сыйдыр Субуруускай азия-нан совхоз биһр кизг тут-тар рабчайын туһунан кылаастык эттэххэ иһиһин.

Федор Федорович ала-өдөлөөх ныр-бааччы өдө-рө эйэлэах дьон-кэргэн ба-һылыта. Азиярын туһарын азияраары, улахан уоьт-тар Васа уонна Андрей ме-ханизатор иһиһин талдылар, өттөн 9-с кылааска үөрөнөр Азия, аччакыйдара А-сентий эаһэ бийыл сайын азияларыгар көмө дьон буол-тулар.

Кизг иһа сиригэр иһи-тапталын ыччаттара: төрө-нүт өдөлөрө, кизг иһиһи биһргэ үлэнигэр эдэр ме-ханизатордар салдыахтара. Сарсынтык олох бүгүн са-далаһыр.

М. МИХАЙЛОВА.

Кубага сүөһүрү иитиһи салгыт сабыннырымы 1978

СИР ХОРТУОППУЙУ БИЭРИЭ ЭТЭ

Эриһик Эриһиһи азияһан совхоз кы-лаастык агронома В. П. Чичигинаров биһигини 50-га гектардаах Мүрү уча-стыкка илдьэр.

Манна бизэ кизгэах Н. Н. Новго-родоа хортуоппуйу үүннэрэр эвентэ үлэ-лир. Бийыл гектарга 95 центнери-лар былааннаахтар. Оттон эбаһаэстис-тибэлэра—гектар ахсыттан 100-түү цен-тир. Эвентэ сааскыттан төрөһиһи эхтэ-үлэа киириһтэ. Манна эрдэттэн 250 тон-на кур кизг, баьбаах таһылыбыта. Хор-туоппуйу олоьдууну аам иһиһи 20 күнү-тэ садалаһи бэс иһиһи 2 күнүгэр бүтэ-риһтэра. Иһиһи кизгиттэн иккитэ уту-таһыһи, биһр өччөтө бараналааһын ы-таһыһыт. Онуоха бэйэлэра толкуйдаах,

үүнэн иһэр хортуоппуй отун алдыап-тын дьэи, барананы сийиһи төкурутан, ортоку типтарын кылаһтан биһриһтэра.

Эвентэ толору механизациялаах, үлэ-лир бада да баар. Арай күһүн хара-барга тоьвал суох. Совхозка 250 тонна хортуоппуй киирэр тоьвалын өнөрөккэ калла. Сайаһаһа түһэриһиһит даһаны, билиһинтэ иһиһи-кэһиһи биһриһит. Уонна маараһан боһуруоьуһунан чутас уу суоьа буолбүт. Лампа быһыта алдыһан эһиһи ма-раһаттары үөскэһитт. Бу боһуруостар кылаһаһа буоллар Мүрү хортуоппуй өг-төһүк үүнэр үтүө сирэ буолуох этэ да-һалэр үлэнигэр.

В. ПЕРМЯКОВ, хаһыат аһала, норр.

И. лист. ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ
с. Чурапча, ул. Чодия Маркса 12. Тираж 3051.